

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 24 май 2024 г.
(OR. en)

10298/24

COMPET 589
MI 538

РЕЗУЛТАТИ ОТ РАБОТАТА

От: Генералния секретариат на Съвета

Дата: 24 май 2024 г.

До: Делегациите

№ предх. док.: 9715/24 + ADD1 REV 1

Относно: „Единен пазар в полза на всички“

– *Заклучения на Съвета (одобрено на 24 май 2024 г.)*

Приложено се изпращат на делегациите заключенията на Съвета „Единен пазар в полза на всички“, одобрени от Съвета (конкурентоспособност) на 4026-о му заседание от 24 май 2024 г.

**ЗАКЛЮЧЕНИЯ НА СЪВЕТА
„ЕДИНЕН ПАЗАР В ПОЛЗА НА ВСИЧКИ“**

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

КАТО ПРИПОМНЯ:

- заключенията на Европейския съвет от 23 март 2023 г.¹, в които се призовава за амбициозни действия за доизграждането на единния пазар;
- заключенията на Европейския съвет от 29 и 30 юни 2023 г.², в които се призовава да бъде представен независим доклад на високо равнище относно бъдещето на единния пазар и се приканват следващите председателства на Съвета и Комисията, в консултации с държавите членки, да придвижат работата по този въпрос;
- заключенията от извънредното заседание на Европейския съвет от 17 и 18 април 2024 г. относно нов пакт за конкурентоспособността, по-специално призовава за нова хоризонтална стратегия за модернизиран единен пазар до юни 2025 г.³;
- обяснителното становище на Европейския икономически и социален комитет „Нова европейска стратегия за вътрешния пазар“⁴, прието на пленарната му сесия, проведена на 17 и 18 януари 2024 г.;

---

¹ Док. EUCO 4/23.

² Док. EUCO 7/23.

³ Док. EUCO 12/24.

⁴ INT/1043 – EESC-2023-03693-00-00-AC-TRA (EN)

- съобщението на Комисията „Годишен доклад от 2024 г. за единния пазар и конкурентоспособността“⁵, в което се проследяват резултатите от деветте движещи сили, представени в съобщението на Комисията „Дългосрочна конкурентоспособност на ЕС: перспективи след 2030 г.“⁶, и работата за постигане на целите, определени в него и в съобщението на Комисията „30 години единен пазар“⁷;

I. Необходимостта от нова хоризонтална стратегия за единния пазар

1. ПОДЧЕРТАВА централната роля на единния пазар като движеща сила на европейската интеграция, устойчивия и приобщаващ растеж, както и глобалната сила на Съюза; Във връзка с това ИЗТЪКВА необходимостта от напълно функциониращ единен пазар като съществена предпоставка за дългосрочна конкурентоспособност и просперитет, за да се постигне справедлив екологичен и цифров преход, като се гарантират еднакви условия на конкуренция, при които никой не е пренебрегнат; ИЗТЪКВА, че е необходимо в новата хоризонтална стратегия за единния пазар да бъдат включени конкретни стъпки за по-нататъшна интеграция, премахване на необоснованите или непропорционални пречки, особено за услугите, и предотвратяване на ограниченията на свободното движение; ПОДЧЕРТАВА, че един напълно функциониращ единен пазар трябва да се основава на принципите на субсидиарност и пропорционалност;
2. ОТНОВО ЗАЯВЯВА, че за да се запазят икономическата сигурност, устойчивостта и конкурентоспособността на Съюза, са необходими повече усилия за съживяване на социалната пазарна икономика на Съюза и неговата промишлена база, за продължаващо подобряване на свързаността на Съюза и за укрепване на устойчивостта на неговите вериги на доставки, както и за стимулиране на технологичното му лидерство и привлекателност като място за стопанска дейност и пазар на труда, където МСП могат да въвеждат иновации, да се разрастват и да просперират; НАБЛЯГА НА ТОВА, че е необходимо да се зададе стратегическа геополитическа визия на единния пазар, за да се гарантират постигането на тези цели и неговата стратегическа автономност, като същевременно се запази отворената икономика и се постигне неутралност по отношение на климата;

---

⁵ Док. ST 6622/24.

⁶ Док. ST 7604/23.

⁷ Док. ST 7278/23.

3. ИЗТЪКВА, че по-нататъшната интеграция на единния пазар ще позволи на Съюза да остане на челно място по отношение на опазването на околната среда и зачитането на правата на човека; ПОДЧЕРТАВА, че липсата на действия в областта на околната среда и рисковете, свързани с климата, ще окажат неблагоприятно въздействие върху единния пазар; и ИЗТЪКВА съществената роля, която единният пазар, въз основа на Европейския зелен пакт, може да играе за извличането на комбинираните ползи от устойчивостта и конкурентоспособността;
4. ПОДЧЕРТАВА ключовата роля на политиката на сближаване за стимулирането на дългосрочен устойчив растеж и за насърчаване на възходящо икономическо, териториално и социално сближаване и конвергенция; НАБЛЯГА НА ТОВА, че един стабилен единен пазар върви ръка за ръка с политиката на сближаване, която намалява социалните и регионалните различия, като дава възможност на всички региони, граждани, потребители и предприятия, по-специално МСП, да извличат ползи от единния пазар;
5. ПОТВЪРЖДАВА ОТНОВО значението на единния пазар за бъдещите процеси на разширяване като част от по-широката концепция за постепенна интеграция;
6. ПРИПОМНЯ, че единният пазар трябва да предоставя приобщаващи решения, и ОТЧИТА значението на достъпа до висококачествени и финансово достъпни услуги от общ интерес, по-специално в случай на неефективност на пазара, и вниманието към най-отдалечените, островните и по-слабо свързаните или по-слабо развитите региони, за да се укрепи доверието на гражданите, работещите, потребителите и предприятията в единния пазар; във връзка с това ПОДЧЕРТАВА, че е важно да се инвестира в такива услуги и в достъпа до тях;
7. ПРИВЕТСТВА импулса, създаден от изготвения от Енрико Лета независим доклад на високо равнище „Нещо много повече от пазар“⁸, който ще допринесе за дискусиите относно приоритетите на следващия законодателен цикъл (2024 – 2029 г.), и ОЧАКВА предстоящия доклад на Марио Драги относно конкурентоспособността на Европа;

---

⁸ <https://www.consilium.europa.eu/media/ny3j24sm/much-more-than-a-market-report-by-enrico-letta.pdf>

II. Работа за съгласувана, ефикасна и ориентирана към бъдещето регулаторна рамка

8. ПОДЧЕРТАВА необходимостта от спешно и амбициозно опростяване на регулаторната рамка на Съюза („choc de simplification“), за да се гарантират истински еднакви условия на конкуренция, да се осигури благоприятна за бизнеса среда и да се насърчат инвестициите и конкуренцията, както и научните изследвания и иновациите, като същевременно се подобряват екологичните и социалните стандарти на Съюза, включително защитата на потребителите;

Оползотворяване на възможностите на настоящата система

9. ПРИЗОВАВА Комисията и държавите членки да укрепят допълнително свободното движение на стоки и услуги в рамките на единния пазар чрез хармонизация и взаимно признаване;
10. ПРИЗОВАВА Комисията и държавите членки да премахнат и да предотвратяват ненужни административни задължения, включително чрез продължаване на инициативата на Комисията за намаляване на изискванията за докладване с най-малко 25 %, по-специално за МСП, като същевременно гарантират, че възможностите за опростяване и намаляване няма да фрагментират единния пазар или да засегнат неблагоприятно целите на политиката на Съюза и екологичните и социални стандарти;
11. ИЗТЪКВА, че изграждането на ефективна регулаторна рамка зависи от правилното и навременно изпълнение и прилагане; Като има предвид това, ПРИЗОВАВА Комисията и държавите членки да оптимизират, укрепят и използват пълния потенциал на всички съществуващи инструменти на политиката и правоприлагането; ПОДЧЕРТАВА, че е важно да се гарантират по-ефективни последващи действия по отношение на структурните пречки, идентифицирани от мрежата СОЛВИТ и Работната група по въпросите на правоприлагането във връзка с единния пазар (РГПЕП); ПРИЗОВАВА Комисията и държавите членки да съсредоточат усилията си върху прилагането на съществуващото законодателство, включително предотвратяването и справянето с ненужното регулиране; и ИЗТЪКВА необходимостта от набелязване на постижими цели и прагматични срокове за прилагане на новите законодателни актове;
12. НАСЪРЧАВА Комисията да продължи постоянното си наблюдение на състоянието на единния пазар и конкурентоспособността чрез годишния цикъл на политиката и да открие трайните проблеми, които ще трябва да бъдат разгледани; ПРЕДЛАГА дългосрочните цели и резултати да бъдат включени в годишния доклад за единния пазар и конкурентоспособността;

Проправяне на пътя за по-добро регулиране

13. ИЗТЪКВА необходимостта съответните законодателни инициативи, както и актовете за изпълнение и делегираните актове, които се очаква да окажат значително въздействие, да бъдат придружени от навременна, последователна и предварителна висококачествена оценка на въздействието, която да отговори на всички приложими тестове; и ПРИЗОВАВА Комисията да зачита следните елементи:
- i) Осигуряване по интегриран и прагматичен начин на полезни взаимодействия между проверките за оценка на въздействието, по-специално икономическите, социалните и екологичните тестове, проверката на конкурентоспособността и теста за МСП, със специален акцент върху регионалното, териториалното и местното измерение, включително за най-отдалечените или по-слабо развитите региони;
  - ii) Систематично отчитане на кумулативното въздействие на новите задължения, включително на равнището на държавите членки, както и избягване на регулаторно дублиране или несъгласувани разпоредби, по-специално на секторно равнище, като същевременно се отстояват и подобряват екологичните и социалните стандарти на Съюза, включително защитата на потребителите;
  - iii) Разглеждане на динамични оценки на въздействието и проверки, които изясняват и позволяват да се измери, доколкото е възможно, въздействието на вариантите на политиката;
  - iv) Оценяване, когато е целесъобразно, на здравните стандарти, стандартите в областта на околната среда и правата на човека, приложими в Съюза и в трети държави, в съответствие с международните ангажменти на Съюза и изискванията на СТО;
14. ПРИПОМНЯ решаващия принос на ранните и адекватни консултации със социалните партньори, гражданското общество и заинтересованите страни в контекста на инициативите на Комисията, като се зачита принципът на еднократно събиране на ключова информация; ИЗТЪКВА необходимостта от качествени покани за представяне на доказателства;

15. ПОДЧЕРТАВА, че мерките в областта на единния пазар следва да се основават на факти и на потребностите на предприятията, работниците и гражданите и да водят до конкретни действия за премахване и предотвратяване на необосновани или непропорционални пречки, включително до по-нататъшно преодоляване на техническите пречки пред търговията в рамките на единния пазар; ПРИВЕТСТВА ценния принос на заинтересованите страни относно конкретните пречки, с които те се сблъскват на практика, и ПРИЗОВАВА Комисията да анализира задълбочено този принос с оглед на новата стратегия;
16. ИЗТЪКВА, че клаузите за експериментиране и регулаторните лаборатории са полезни инструменти за благоприятна за иновациите, основана на факти и устойчива регулаторна рамка, която може да стимулира конкурентоспособността; ПОДЧЕРТАВА, че клаузите за експериментиране и регулаторните лаборатории трябва да зачитат по-специално принципа на предпазните мерки и да допринасят положително за интеграцията на единния пазар;

Надграждане върху принципите на единния пазар

17. ИЗТЪКВА необходимостта да се гарантират рамкови условия, които дават възможност на МСП да въвеждат иновации, да се разрастват и да просперират, както и да се осигури благоприятна за бизнеса среда, която позволява на предприятията и особено на МСП да се възползват в пълна степен от възможностите на единния пазар, включително чрез насърчаване на принципа „Мисли първо за малките!“, особено при разработването на ново законодателство и оценката на съществуващото законодателство, и принципа на еднократност при събирането на информация; ПОДЧЕРТАВА, че високата инфлация оказва въздействие върху прага за МСП, на който трябва да се обърне внимание;
18. ИЗТЪКВА колко е важно да се използват цифровите инструменти чрез систематизиране на подхода „цифрови по подразбиране“; и ОТЧИТА потенциала на цифровизацията на процесите за опростяване на спазването на изискванията, например в областта на признаването на професионалните квалификации и трансграничното предоставяне на услуги; Във връзка с това ПРИЗОВАВА държавите членки да подобрят прилагането на единната цифрова платформа и участието си в предстоящия европейски портфейл за цифрова самоличност;
19. ПРИЗОВАВА Комисията ефективно да противодейства на нелоялните търговски практики, като например разликите в качеството на хранителните продукти, и трансграничните нарушаващи пазара дейности между предприятия, в полза на потребителите и дружествата; ПРИЗОВАВА да се гарантира, че потребителите са ефективно защитени и оправомощени да допринасят активно за справедливия екологичен и цифров преход;

III. Увеличаване на потенциалните ползи от единния пазар

Инвестиране в справедливия екологичен и цифров преход

20. В контекста на осигуряването на еднакви условия на конкуренция в рамките на единния пазар и популяризирането му в световен мащаб, ПОДЧЕРТАВА необходимостта от мобилизиране на съчетание от частно и публично финансиране, включително създаването на истински интегрирани европейски капиталови пазари, за да се подкрепи справедливият екологичен и цифров преход и да се стимулира потенциалът за растеж на европейските предприятия, както и че бюджетът на Съюза и групата на ЕИБ продължават да играят важна роля; ИЗТЪКВА неотложната необходимост от повишаване на конкурентоспособността и привлекателността на Съюза в световен мащаб;
21. ПРИКАНВА Комисията да предприеме задълбочен анализ на съществуващата законодателна рамка за обществените поръчки с оглед на постигането на издръжливи и устойчиви обществени поръчки и ефективна конкуренция, да прецени дали е необходимо преразглеждане по време на мандата 2024 – 2029 г. във връзка с мащабните ангажименти, които ЕС пое, за да постигне целите си за устойчиво развитие до 2030 г., като същевременно се насърчава справедливото третиране на европейските доставчици;

Постигане на резултати при трансграничните услуги и насърчаване на висококачествени работни места

22. ИЗТЪКВА, че в областта на услугите се крият значителни неизползвани възможности; и ПОДЧЕРТАВА необходимостта от премахване на разпокъсаността и от опростяване на правилата за трансгранично предоставяне на услуги, които не се ограничават до обхвата на Директивата за услугите, за да се постигнат пълните възможности на сектора на услугите, като същевременно се гарантират правата на работниците, чрез:
- i) съсредоточаване върху хоризонтални и икономически значими услуги, особено в професионалните и бизнес услугите, в контекста на ориентирането към услуги;
  - ii) осигуряване на конкретни действия с осезаеми стъпки за преодоляване на пречките по отношение на услугите във всички екосистеми и релевантните сектори;
23. ИЗТЪКВА ценния принос, който има социалната икономика за укрепването на единния пазар, като прави по-приобщаващ справедливия екологичен и цифров преход и го поставя в основата на местните общности;

24. **ПОДЧЕРТАВА** значението на съчетаването на устойчивия растеж и конкурентоспособността със справедливи условия на труд, социален напредък и равни възможности чрез ускорено осъществяване на водещите цели за 2030 г.;
25. Припомня заключенията на Съвета относно годишния обзор на устойчивия растеж и съвместния доклад за заетостта за 2023 г.⁹, в които се изтъква колко е важно да се следват политики в съответствие с принципите на Европейския стълб на социалните права, при надлежно зачитане на съответните компетентности и принципите на субсидиарност и пропорционалност, с оглед на настоящите и предстоящите предизвикателства;
26. **ОТНОВО ИЗТЪКВА** значението на наличието, развитието и задържането на висококвалифицирана работна сила с оглед да се подобри допълнително функционирането на единния пазар и да се предотврати недостигът на работна ръка; поради това **ПРИЗОВАВА** Комисията и държавите членки да гарантират достъп до качествено и приобщаващо образование, обучение, преквалификация и повишаване на квалификацията и учене през целия живот за всички, да насърчават висококачествени работни места и да подобряват условията на труд, като същевременно гарантират справедлива и ефективна професионална мобилност и признаване на професионалните квалификации в Съюза; **ИЗТЪКВА** необходимостта от насърчаване на засилено колективно договаряне и социален диалог и ролята на социалните партньори, за да се гарантира гъвкаво и приобщаващо адаптиране към предстоящите промени на европейския пазар на труда, като например демографските промени;
27. **ПОДЧЕРТАВА** необходимостта от поставяне на научните изследвания, иновациите и образованието в центъра на единния пазар, при зачитане на компетентностите на държавите членки, като се укрепи по-ефективното оползотворяване на знанията, общественото въздействие и навлизането на пазара чрез мобилиране на инвестиции в научни изследвания и иновации;

Насърчаване на устойчиви вериги на доставки в рамките на Съюза и в световен мащаб

28. **ПОДЧЕРТАВА** потенциала на увеличеното свободно движение на материали, продукти и услуги, създадено чрез укрепване на кръговата икономика на Съюза, по-специално преодоляване на съответните затруднения в сектора на рециклирането; във връзка с това **ПРИЗОВАВА** да се гарантират, в съответствие с правилата на СТО, еднакви условия на конкуренция, когато продуктите, внасяни на единния пазар, отговарят на всички съответни стандарти за хората, растенията, животните и околната среда, и чрез ефективно прилагане и изпълнение на съответното законодателство, като например Регламента за екопроектирането;

---

⁹ Док. ST 6681/23 + COR 1.

29. ПОДЧЕРТАВА, че проспериращият и неутрален по отношение на климата Съюз се нуждае от конкурентоспособна промишленост със силна производствена база, която се основава на напълно функциониращ единен пазар, като същевременно се поддържат истински еднакви условия на конкуренция; и ПРИЗОВАВА за всеобхватна, ориентирана към бъдещето и проактивна рамка на европейската промишлена политика, която да спомогне за изграждането на екологично, цифрово и устойчиво бъдеще на Европа;
30. ИЗТЪКВА, че наблюдението, предвиждането и смекчаването на рисковете по веригата на доставки, преодоляването на стратегическите зависимости и гарантирането на икономическа сигурност са от жизненоважно значение за Съюза;
31. НАБЛЯГА НА това колко е важно да се провежда амбициозна, стабилна, отворена и устойчива търговска политика, която позволява справедливи търговски споразумения, отваря пазарите на трети държави за европейските предприятия, защитава интересите на Съюза, позволява развитието на устойчиви и надеждни вериги на доставки и гарантира истински еднакви условия на конкуренция, и създава реципрочни възможности за достъп до пазара; ПОДЧЕРТАВА необходимостта от укрепване на многостранната, отворена и основана на правила търговска система, в основата на която стои СТО;
32. ИЗТЪКВА необходимостта от по-нататъшно развитие на стратегическия подход на Съюза към международната стандартизация¹⁰, за да се позиционира Съюзът като световен лидер в определянето на стандарти, като същевременно се подкрепя водещата роля в ключовите технологии, особено в контекста на справедливия екологичен и цифров преход; С оглед да се насърчи разработването на стандарти, които да гарантират бъдещи пазарни и практически решения, основани на новата законодателна рамка, ПРИЗОВАВА Комисията:
- i) да наблюдава развитието и да подобрява функционирането на европейската система за стандартизация, включително навременното цитиране на хармонизирани стандарти в Официален вестник на ЕС;
  - ii) да насърчава по-активното участие на нотифицираните органи и европейските организации за стандартизация, както и на заинтересованите страни, които оказват влияние върху международните стандарти, по-специално европейските предприятия, включително МСП;
  - iii) да подкрепя европейската бизнес общност, включително МСП, при координираното разработване на висококачествени стандарти на международно равнище в съответствие с принципите на СТО.

---

¹⁰ COM 2022/31 final.

IV. Призив за съвместни действия

33. ПРИЗОВАВА Комисията, Съвета и държавите членки да предприемат последващи действия във връзка с настоящите заключения на Съвета с цел постоянно подобряване и интеграция на единния пазар чрез годишния цикъл на политиката за единния пазар и конкурентоспособността; ПРИКАНВА Комисията да се основава на подобрен годишен доклад за единния пазар и конкурентоспособността, който отразява практиките и предизвикателствата пред предприятията и гражданите;
34. ПРИЗОВАВА Комисията да приеме нова хоризонтална стратегия за модернизирания единен пазар до юни 2025 г. с цел намаляване на разпокъсаността и завършване на единния пазар във всички области на политиката, включително пътна карта с ясни срокове и ключови етапи за спешни и конкретни действия във всички области на политиката, въз основа на факти и потребности на предприятията, социалните партньори, заинтересованите страни и гражданите, с акцент върху излишните, несъгласуваните или обременяващите правила;
35. ПРИКАНВА Комисията да разработи технически и фактически анализи на препоръките в доклада на високо равнище във всички имащи отношение области на политиката и приканва държавите членки и Комисията да ги разгледат задълбочено и да открият основни препоръки; Настоящото председателство и бъдещите председателства на Съвета ще продължат работата по откритите препоръки въз основа на тези анализи с оглед създаването на пространство без вътрешни граници, в което свободното движение на стоки, хора, услуги и капитали е гарантирано в полза на всички;
36. ПРИКАНВА следващите председателства на Съвета да осигурят последващите действия във връзка с настоящите заключения в тясно сътрудничество със съответните работни групи.